کوتاه از دیپلماسی

پیام بشار اسد به رئیسی

● **ایسنا:** رئیس‌جمهور روابط ایران و سوریه را راهبردی و استراتژیک دانست و بر تقویت پایه‌های مستحکم روابط بین دو کشور، به‌ویژه در حوزه‌های اقتصادی و تجاری تأکید کرد.

آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی روز دوشنبه در دیدار فیصل مقداد، وزیر خارجه سوریه، با اشاره به اشتراک منافع دو کشور در مسائل دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی اظهار کرد: امروز باید برنامه‌ریزی بلندمدت و همه‌جانبه‌ای برای توسعه و تعمیق روابط و مناسبات تهران و دمشق انجام شود و بر مبنای آن، در مسیر تأمین منافع ملت‌های خود خصوصا در بخش اقتصادی گام برداریم.

رئیسی در ادامه استمرار حضور غیرقانونی نیروهای بیگانه در منطقه و خاک سوریه را برای امنیت و ثبات منطقه خطرناک دانست و گفت: داعش دست‌ساخته آمریکایی‌هاست و امروز حضور داعش و آمریکا در هر کجای منطقه خسارت بزرگی برای امنیت، ثبات و آسایش ملت‌ها خواهد بود.

رئیسی خاطرنشان کرد: شهدای بزرگواری همچون سردار شهید حاج قاسم سلیمانی، آمریکا و گروه‌های نیابتی آن در منطقه ازجمله تروریسم داعشی و صهیونیستی را زمین‌گیر کردند.

رئیسی حفظ امنیت و ثبات سوریه و حضور مقتدرانه این کشور در معادلات منطقه‌ای را حائز اهمیت دانست و اظهار کرد: امروز سوریه با رویکرد ضد صهیونیستی در خط مقدم مقاومت در برابر صهیونیست‌ها قرار دارد و تاریخ ایستادگی ستودنی ملت و دولت سوریه در مقابل تهاجمات ناجوانمرانه را با افتخار ثبت خواهد کرد.

رئیس‌جمهور با تأکید بر ضرورت احترام به تمامیت ارضی سوریه بیان کرد: نادیده‌گرفتن حاکمیت ملی و تمامیت ارضی کشورها از طرف هیچ کشوری قابل قبول نیست و بی‌تردید ملت سوریه آن را تحمل نمی‌کند.

فیصل مقداد، وزیر خارجه سوریه نیز در این دیدار با تقدیم پیام بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه و نیز دعوت از آیت‌الله رئیسی برای سفر به این کشور اظهار کرد: سوریه مصمم است تمام ظرفیت‌های همکاری را برای تقویت روزافزون روابط تهران - دمشق در راستای منافع مشترک دو ملت فعال کند.

وزیر خارجه سوریه با بیان اینکه ملت سوریه هرگز حمایت‌ها و کمک‌های جمهوری اسلامی ایران را فراموش نخواهد کرد، گفت: سوریه بر استمرار روابط پایدار و قدرتمندی که رهبران دو ملت آن را ایجاد کرده‌اند، تأکید دارد و در این مسیر، خون شهید حاج قاسم سلیمانی ضامن پیوند عمیق روابط دو ملت است و معتقدیم شهید سلیمانی متعلق به همه ماست و فداکاری شهیدانمان را فراموش نخواهیم کرد. فیصل مقداد خاطرنشان کرد: آمریکا از خبیث‌ترین شیوه‌ها در روابط با برخی کشورهای منطقه استفاده می‌کند و با بی‌احترامی تمام و ذلیل‌کردن آنها به دنبال سروری و آقایی صهیونیست‌ها در منطقه است.

وزیر خارجه سوریه گفت: با ایستادگی ملت سوریه و جبهه مقاومت، طرح‌های آمریکا، رژیم صهیونیستی و اذنابش در منطقه شکست خورده است و امروز آنها به این نکته رسیده‌اند که سوریه شکست نخورد و رویکرد خود را تغییر داده‌اند.

از حضور اقتصادی و تجاری ایران در سوریه استقبال می‌کنیم

فیصل مقداد، وزیر خارجه سوریه، بعد از انجام گفت‌وگو با همتای ایرانی خود، در یک نشست مطبوعاتی مشترک با وزیر خارجه ایران در تشریح نتایج گفت‌وگوهای صورت‌گرفته بین دو طرف اظهار کرد: امروز به دیدار آقای رئیسی رفتم و در این دیدار پیام مکتوب آقای بشار اسد را به ایشان تسلیم کردم. این پیام بازتاب‌دهنده نگاه ما به اهمیت روابط میان ایران و سوریه است. همچنین در این دیدار دعوت رسمی آقای بشار اسد از آقای رئیسی برای سفر به سوریه را تقدیم ایشان کردم.

فیصل مقداد همچنین با اشاره به گفت‌وگوهای خود با وزیر خارجه ایران و تلاش دو کشور برای تعمیق روابط اظهار کرد: این روابط هیچ هدفی ندارد جز بنیان‌نهادن آینده روشن برای ملت‌های منطقه که در آن آزادی، استقلال و حاکمیت کشورهای منطقه تضمین شده باشد و اثری از دخالت استعماری کشورهای دیگر در آن نباشد.

فیصل مقداد تأکید کرد: ما با ادامه رفت‌وآمدها بین مقامات دو کشور و امضای توافق‌نامه‌های تجاری و اقتصادی بین دو کشور موافق هستیم و از آن استقبال می‌کنیم و علاقه‌مند به گسترش و توسعه آن با دیگر کشورهای منطقه نیز هستیم تا شرایطی در منطقه ما ایجاد شود که دیگر صحنه رقابت قدرت‌ها و نیروهای بیگانه نباشد و منافع ملت‌های منطقه تأمین شود.

وی همچنین گفت: منتظر سفر وزیر خارجه ایران به دمشق هستیم. وزیر خارجه سوریه در ادامه این نشست مطبوعاتی در پاسخ به پرسش دیگری درباره همکاری‌های اقتصادی ایران و سوریه گفت: ما تلاش داریم روابط دو کشور در این حوزه به عالی‌ترین سطح ممکن برسد. ملت‌ها و مقامات دو کشور نیز علاقه‌مند به تقویت روابط تهران و دمشق در زمینه‌های مختلف هستند. فیصل مقداد افزود: تحولاتی در جریان است که اتفاقات مثبتی در منطقه محسوب می‌شود. تماس‌ها و روابط بیشتری درخصوص سوریه در جریان است. دیدارهایی بین مقامات برخی از کشورهای عربی و سوری انجام شده است. ما به دنبال تقویت این فرایند بوده و امیدوار هستیم تعداد بیشتری از کشورهای عربی وارد این مسیر شوند.

مشاور امنیت ملی امارات با رئیسی و شمخانی دیدار و گفت‌وگو کرد:

سفر سیاسی با چاشنی اقتصاد

روز گذشته تهران میزبان یک مقام از کشورهای منطقه خلیج فارس بود که سفری در نوع خود کم‌نظیر به حساب می‌آید. شیخ طحنون بن زاید، مشاور امنیت ملی امارات متحده عربی به دعوت علی شمخانی، دبیر شورای امنیت ملی به تهران سفر کرده است. او روز گذشته با شمخانی و ابراهیم رئیسی دیدار کرد.

اگرچه اخبار رسمی که از این ملاقات مخابره شده، بیشتر مبتنی بر گفت‌وگوهای اقتصادی است اما بار سیاسی و دیپلماتیک این سفر نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. امارات متحده عربی مناقشه‌ای ۵۰ساله با ایران بر سر جزایر سه‌گانه دارد و هرازگاهی با بالارفتن تنش‌های سیاسی حول‌محور ایران، بار دیگر به آن ورود می‌کند. اگرچه باطل‌بودن این ادعا به‌صراحت مشخص است و اعلام تشکیل این کشور، اساسا یک روز بعد از حضور نیروهای ایرانی در جزایر انجام می‌شود که بعد از خروج استعماری نیروهای بریتانیا انجام گرفت.

بااین‌حال در شرایط فعلی نیز امارات متحده عربی با یکی از جدی‌ترین دشمنان ایران پیمان دوستی دارد. توافق صلح اسرائیل - امارات متحده عربی یا «توافق ابراهیم» که سال ۲۰۲۰ با تلاش جدی تیم دونالد ترامپ و در کاخ سفید امضا شد. طبق این توافق، اسرائیل موافقت کرده است که در ازای عادی‌سازی روابط با امارات، برنامه‌های الحاق کرانه باختری را به حالت تعلیق درآورد. اسرائیل و امارات متحده عربی روز پنجشنبه با میانجیگری آمریکا به توافق رسیدند تا روابط کامل دیپلماتیک بین دو دولت را برقرار کنند، سومین معامله‌ای که دولت یهودی پس از مصر و اردن با یک کشور عربی دیگر انجام داد. البته دولت وقت ایران در آن دوره زمانی تلاش کرد با نشان‌دادن کمترین حساسیت ممکن از کنار آن توافق بگذرد اما تبعات امنیتی و سیاسی آن توافق را نمی‌توان برای ایران نادیده گرفت.

رایزنی با واشنگتن قبل از عزیمت به تهران

سفر مشاور امنیت ملی امارات اما اهمیت دیگری نیز دارد. امارات اخیرا رایزنی‌های گسترده‌ای با وزیر خارجه آمریکا داشته است. یک روز قبل از سفر شیخ طحنون به تهران، آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا با شیخ محمد بن زاید آل‌نهیان، ولیعهد ابوظبی گفت‌وگو کرد. ند پرایس، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد بلینکن و محمد بن زاید روز یکشنبه، درباره مسائل مهم منطقه‌ای بحث و گفت‌وگو و بر همکاری قوی بین امارات و آمریکا تأکید کردند. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا افزود: دو طرف همچنین درباره راه‌های گسترش و تعمیق همکاری‌های وسیع خود گفت‌وگو کردند. این تماس قبل از سفر و بعد از مذاکرات هسته‌ای بین ایران و ۴+۱ بدون انجام مذاکره مستقیم با آمریکا اهمیت چندبرابری پیدا می‌کند. شاید حتی پیامی از سوی آمریکا در این سفر ردوبدل شود. امارات و دیگر کشورهای عربی منطقه مخالف توسعه برنامه هسته‌ای ایران هستند، اگرچه چندان هم موافقتی با خود برجام نداشته و ندارند. سفر او می‌تواند اکنون و در شرایطی که مذاکرات از سر گرفته شده، دستور کارهای متعددی را در خود نهان داشته باشد. از جمله جلب نظر دیگر کشورهای منطقه که برخی از آنها در همه هشت سال دولت روحانی روی خوش به ایران نشان ندادند. اگرچه پیام‌های مثبتی از ایران خطاب به آنها صادر شد.

وقوع حمله به سفارت عربستان در دولت روحانی البته تأثیر زیادی روی روابط ایران با کشورهای منطقه داشت، ازجمله عربستان و امارات متحده عربی. امارات تنها کشور عربی بود که آن زمان تهران را ترک نکرد و تنها سطح روابط خود را به کاردار تقلیل داد. اگرچه اکنون هم همین سطح است اما ایران اخیرا سطح رابطه خود را افزایش داده و در امارات سفیر دارد.

با اینکه در این سال‌ها رابطه سیاسی ایران و امارات وضعیت چندان مساعدی نداشته اما روابط اقتصادی ایران و امارات سطح مناسبی را نشان می‌دهد.

شهریورماه حجم روابط تجاری ایران و امارات طی پنج ماه سال ۱۴۰۰ بیش از یک میلیارد دلار بود. بر اساس گزارش سازمان توسعه تجارت ایران (TPO)، صادرات ایران به امارات متحده در مدت پنج ماه ۳۸۰ میلیون دلار و واردات آن ۱.۰۷ میلیارد دلار بوده است.

رئیسی: از توسعه روابط استقبال می‌کنیم

روز گذشته در ملاقات رئیس‌جمهوری ایران و مشاور امنیت ملی امارات متحده عربی با استقبال از توسعه روابط اقتصادی تهران - ابوظبی گفت: توسعه مناسبات اقتصادی دو کشور، زمینه شکوفایی روابط در دیگر حوزه‌ها را فراهم می‌کند. رئیس‌جمهور تأکید کرد: امنیت کشورهای منطقه به هم گره خورده است و ایران از امنیت کشورهای حاشیه خلیج فارس حمایت می‌کند.

رئیسی با اشاره به سابقه روابط دوستانه دو کشور، گفت: روابط حسنه با کشورهای منطقه از اولویت‌های سیاست‌خارجی در دولت جدید است و به همین دلیل از توسعه روابط با امارات استقبال می‌کنیم. در روابط دو کشور مسلمان ایران و امارات، نباید مانعی وجود داشته باشد و این روابط تحت تأثیر القائات بیگانگان قرار بگیرد. رئیسی گفت: سیاست دشمنان کشورهای منطقه، ایجاد هراس بین همسایگان است اما این توطئه با درایت و فهم مشترک خنثی خواهد شد. رئیس‌جمهور، سیاست قطعی جمهوری اسلامی را حمایت از مردم مسلمان منطقه برشمرد و افزود: صهیونیست‌ها در منطقه به دنبال اهداف شوم خود هستند و هرجا بتوانند جای پایی پیدا کنند، آن را به وسیله‌ای برای توسعه‌طلبی و فتنه‌انگیزی تبدیل می‌کنند؛ بنابراین کشورهای منطقه باید مراقب باشند. رئیسی تأکید کرد: امنیت کشورهای منطقه به هم گره خورده است و ایران از امنیت کشورهای حاشیه خلیج فارس حمایت می‌کند.

مشاور امنیت ملی امارات نیز در این دیدار گفت: ما فرزندان این منطقه هستیم و یک سرنوشت داریم؛ بنابراین توسعه روابط دو کشور در دستور کار ما قرار دارد.

شیخ طحنون بن زاید آل نهیان با اشاره به مذاکرات تفصیلی خود با همتای ایرانی گفت: این دیدارها نقطه عطفی در روابط دو کشور خواهد بود. شیخ طحنون بن زاید آل نهیان تأکید کرد: آماده توسعه همکاری‌ها هستیم و امیدواریم با سفر آیت‌الله رئیسی به امارات فصل تازه‌ای از روابط دو کشور آغاز شود.

در این دیدار مشاور امنیت ملی امارات دعوت رسمی رئیس امارات را برای سفر آیت‌الله رئیسی به این کشور به اطلاع رئیس‌جمهور رساند.

ثبات و امنیت پایدار در سایه همکاری کشورهای منطقه

دبیر شورای عالی امنیت ملی با تأکید بر اینکه تنها در سایه همکاری کشورهای منطقه ثبات و امنیت پایدار برقرار می‌شود، گفت: روابط گرم و دوستانه با همسایگان و تبادل ظرفیت‌های اقتصادی، تجاری و سرمایه‌گذاری اصلی‌ترین اولویت جمهوری اسلامی ایران در حوزه سیاست خارجی است. به گزارش دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی، دریابان علی شمخانی در دیدار شیخ طحنون بن زاید مشاور امنیت ملی امارات متحده عربی با بیان اینکه ثبات و امنیت پایدار تنها در سایه گفت‌وگوی مستمر و همکاری کشورهای منطقه برقرار می‌شود، گفت: روابط گرم و دوستانه با همسایگان و تبادل ظرفیت‌های اقتصادی، تجاری و سرمایه‌گذاری اصلی‌ترین اولویت جمهوری اسلامی ایران در حوزه سیاست خارجی است.

دبیر شورای عالی امنیت ملی با تأکید بر ضرورت تأثیرناپذیری روابط کشورهای منطقه از سیاست‌های مداخله‌گرانه کشورهای فرامنطقه‌ای خاطرنشان کرد: کشورهای حوزه خلیج‌فارس در صورت همکاری و تشریک مساعی می‌توانند ضمن ایجاد توسعه و رفاه برای ملت‌های خود به‌عنوان قطب انرژی نقش مهمی در اقتصاد منطقه و جهان ایفا کنند. شمخانی، تلاش مشترک برای پایان‌دادن به برخی بحران‌های نظامی و امنیتی که ملت‌های مسلمان منطقه را با شرایط سخت زیستی و معیشتی مواجه کرده مورد تأکید قرار داد و افزود: باید گفت‌وگو و مفاهمه جایگزین رویکردهای نظامی برای رفع اختلافات شود. وی اظهار امیدواری کرد سفر همتای اماراتی وی به ایران سرآغاز دور جدیدی از روابط فی‌مابین و بسترساز تحکیم و گسترش همه‌جانبه مناسبات میان دو کشور باشد.

امارات علاقه‌مند توسعه روابط با تهران

شیخ طحنون بن‌زاید، مشاور امنیت ملی امارات هم در این دیدار با ابراز مسرت از سفر به جمهوری اسلامی ایران و دیدار با دریابان علی شمخانی گفت: ایران به‌عنوان کشوری بزرگ و قدرتمند در منطقه دارای موقعیت منحصربه‌فرد ژئوپلیتیکی و شاهراه ارتباط شرق و غرب جهان است. مشاور امنیت ملی امارات متحده عربی افزود: توسعه روابط گرم و برادرانه میان ابوظبی و تهران در ردیف اولویت‌های امارات متحده عربی است.

شیخ طحنون بن زاید ظرفیت‌های اقتصادی قابل‌مبادله میان دو کشور در حوزه‌های ترانزیتی، انرژی، حمل‌ونقل، بهداشت و درمان و سرمایه‌گذاری را بسیار گسترده عنوان کرد و افزود: لازم است با تشکیل کارگروه‌های تخصصی ضمن احصای دقیق زمینه‌های همکاری مشترک در حوزه‌های مختلف اقتصادی، موانع پیش‌رو شناسایی و رفع شود.

حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه، در مورد نشست وین توضیح داد:

متن مکتوب ایران در چارچوب برجام است

حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه می‌گوید: آنچه هیئت ایرانی به‌عنوان متن مکتوب به طرف‌های مقابل ارائه داده، کاملا در چارچوب برجام است و هیچ چیزی فراتر از آنچه در برجام مورد توافق قرار گرفته، در این متون مورد درخواست طرف ایرانی قرار نگرفته است. جمهوری اسلامی ایران با حسن نیت، مدیریت، ابتکار و برنامه در دور اول مذاکرات جدید در وین حضور یافته است. از چند روز قبل هم چه در تماس با وزرای خارجه عضو شورای امنیت و چه در گفت‌وگوها با آقای جوزف بورل اعلام کردیم که شما که آن‌قدر خود را در ماه‌ها و هفته‌های گذشته علاقه‌مند به برپاشدن میز مذاکرات نشان می‌دادید، برای لغو تحریم‌های برجام هم حسن نیت و برنامه داشته باشید.

امیرعبداللهیان در نشست خبری با همتای سوری خود به پرسشی درباره مذاکرات پاسخ داد. به گزارش ایرنا، او با بیان اینکه هدف‌گذاری دولت جدید لغو همه تحریم‌ها و بازگشت به تعهدات کامل طرف‌های مقابل و اجرای آن تعهدات در برجام است، خاطرنشان کرد: سه کشور اروپایی ابتکار عمل جدی و اراده‌ای برای پیشرفت مذاکرات نداشتند، بلکه آنها بیشتر به دنبال ارزیابی از تیم ما بودند.

او با اشاره به انفعال سه کشور اروپایی گفت: با توجه به حمایت چین و روسیه از جمهوری اسلامی ایران، سه کشور اروپایی تا این لحظه نتوانستند حرف یا ایده عملی ارائه دهند.

امیرعبداللهیان تصریح کرد: به آنها گفتیم که دولت آقای رئیسی عمل‌گرا و نتیجه‌محور است و گفت‌وگوهای بدون نتیجه کمکی به ما نمی‌کند. همان‌طور که شما از فعالیت صلح‌آمیز هسته‌ای ما نگران هستید، ما هم نسبت به تعهدات شما در برجام ملاحظات خود را داریم.

رئیس دستگاه دیپلماسی ادامه داد: رابرت مالی (نماینده ویژه آمریکا در امور ایران) در مذاکرات بدون هماهنگی و اخذ نظر جمع و به‌ویژه نظر هیئت ایرانی، پیامی را از طریق جلسه منتقل کرد که در نهایت با تلاش انریکه مورا این گفت‌وگوها ادامه یافت.

امیرعبداللهیان همچنین درخصوص مذاکرات برای رفع تحریم‌های ایران گفت: ما برای اینکه طرف‌های مقابل بدانند با برنامه در وین حضور داریم، دو متن مکتوب ارائه دادیم تا یکی در کمیته لغو تحریم‌ها و دیگری در کمیته هسته‌ای مورد بررسی قرار بگیرد.

رئیس دستگاه دیپلماسی کشورمان اضافه کرد: در اثنای مذاکرات برخی از رسانه‌ها و لابی‌ها تلاش کردند القا کنند که جمهوری اسلامی ایران هم‌زمان با مذاکرات، غنی‌سازی ۹۰ درصد خود را شروع کرده است. در تماسی که بامداد جمعه آقای جوزف بورل با من داشت، این موضوع و نگرانی را مطرح کرد. به‌صراحت به ایشان گفتم که این صرفا جوسازی است؛ جمهوری اسلامی در همان چارچوبی که با شفافیت اعلام کرده و در چارچوب ان‌پی‌تی، غنی‌سازی ۲۰ درصد و بالاتر را ادامه می‌دهد و برای غنی‌سازی ۹۰ درصد هیچ خبری را مورد تأیید قرار نمی‌دهیم و کذب محض است.

وزیر امور خارجه یادآور شد: ما با جدیت و حسن نیت در مذاکره حضور پیدا کردیم و هم‌زمان با میز مذاکره به عنوان پلن دو نخواهیم بود. منتظر می‌مانیم و تلاش می‌کنیم با مذاکراتی متین و قوی بتوانیم در راستای لغو تحریم‌ها، پیشرفت‌های مورد انتظار ملت ایران حاصل شود.

امیرعبداللهیان خاطرنشان کرد: ما توافق موقت را یک توافق خوب برای کشور خود نمی‌دانیم؛ توافق باید جامع بوده و توافقی باشد که جمهوری اسلامی ایران و مردم به‌طور ملموس از مزایای اقتصادی برجام و رفع تحریم‌ها استفاده کنند. تیم ما با همین رویکرد به وین برمی‌گردد و بحث کارشناسی خود را ادامه می‌دهد.

او افزود: دستورالعمل این بود که رئیس تیم و تیم مذاکره‌کننده برگردند، اما تیم کارشناس در وین حضور داشته باشد. ما به دنبال توافق خوب و از مسیر مذاکرات متین، منطقی و قوی هستیم و از طرف‌های خود هم چنین انتظاری را داریم و امیدواریم به توافقی مرضی‌الطرفین که تأمین‌کننده حقوق ملت ایران است، برسیم.

توافق موقت مطرح نیست

سخنگوی وزارت امور خارجه نیز روز گذشته در نشست خبری هفتگی خود گفت: ما بر اساس پیش‌نویس‌هایی که درباره رفع تحریم‌ها و اقدامات جبرانی به طرف‌های مقابل داده‌ایم، مذاکره می‌کنیم و اساسا چیزی به نام توافق گام به گام یا موقت مطرح نیست.

آخر این هفته دور بعدی مذاکرات آغاز می‌شود

سخنگوی دستگاه دیپلماسی با بیان اینکه آخر این هفته دور بعدی مذاکرات وین آغاز می‌شود، گفت: روز گفت‌وگوها را آقای مورا و آقای باقری مشخص می‌کنند.

این دیپلمات درخصوص اظهارنظرهای طرف‌های مقابل بعد از پایان مذاکرات اظهار کرد: طرف‌های مقابل هیچ ایرادی بر متون ایران در برجام نگرفتند و فقط گفتند بررسی شود و نمی‌توانیم همه آن را تأمین کنیم. وی افزود: برخی بدعهدی‌ها و بی‌عملی‌ها اتفاق افتاد و اگر این راستی‌آزمایی‌ها انجام نشود، به گفته خود غربی‌ها، هیچ کار و فعالیت تجاری و اقتصادی‌ای با ایران انجام نخواهد شد.

خطیب‌زاده با بیان اینکه هیئت ایرانی با تعامل و انعطاف وارد وین شد اما طرف مقابل تعامل و انعطاف لازم را ندارد، اظهار کرد: منتظر دریافت نظر طرف مقابل از این دو سند هستیم.

به گفته سخنگوی دستگاه دیپلماسی، گفت‌وگوها متوقف نشد، بلکه تنفس داده شد و هر جا لازم باشد پیش‌نویس‌های دیگری داده می‌شود.

متن ایران قابل مذاکره است

خطیب‌زاده یادآور شد: طرف مقابل شاید انتظار نداشت با همین رویکردی که توافق خوب با کمترین زمان به دست بیاید، تیم ایران متون آماده مکتوب به آنها بدهد. برای همین هم به محض اینکه این متون داده شد، برخی از درزهای رسانه‌ای آغاز شد که اینها قابل انجام نیست و حداکثرگرایانه است؛ درصورتی‌که تمامی آنچه در این متون نوشته شده بود، از آنجا که در چارچوب برجام و مبتنی بر آن و مبتنی بر همان پیش‌نویس شش دور قبل بود، اساسا نمی‌توانست حداکثری باشد.

این دیپلمات کشورمان اظهار کرد: تیم جمهوری اسلامی ایران نیز اعلام کرد برای اینکه تصمیم گرفته شود، هم این اجازه را دارد و هم ترکیب تیم اجازه می‌دهد مادامی که لازم است در وین بماند و به توافق‌های لازم درخصوص متون برسند؛ اما به دلیل اصرار طرف مقابل برای اینکه نیاز داشتند با پایتخت‌های خودشان مشورت کنند، جمهوری اسلامی ایران پذیرفت.

خطیب‌زاده با بیان اینکه مهم این است که طرف مقابل هم مثل ایران با پیشنهادهای مشخص وارد شود، گفت: آنچه ما دادیم حتما قابل مذاکره و بررسی است؛ اما اینکه طرف مقابل فقط اظهارات رسانه‌ای کند و بر اساس این اظهارات رسانه‌ای تصور کند می‌تواند بازی مقصرنمایی انجام دهد و بر اساس بازی مقصرنمایی افکار نخبگان، تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان ایران را تحت تأثیر قرار دهد، باور غلطی است. ما می‌دانیم چه می‌خواهیم و آنچه می‌خواهیم کاملا در چارچوب برجام است.

سخنگوی وزارت امور خارجه یادآور شد: همین الان اگر توافق امضا شود و این ملاحظات و تضمین‌ها و راستی‌آزمایی‌ها صورت نگیرد، به گفته خود غربی‌ها هیچ‌کدام از شرکت‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها در ایران اتفاق نخواهد افتاد.

خط ارتباطی بین ایران و طالبان راه‌اندازی شده

خطیب‌زاده در پاسخ به پرسشی درخصوص اتفاقی که در روزهای اخیر در مرز ایران و افغانستان رخ داد نیز گفت: آنچه در مرزهای ما اتفاق افتاد، ناشی از عدم آشنایی مرزبانان جدید هیئت حاکمه سرپرستی طالبان بود. در ۹۰۰ کیلومتر مرز مشترکی که ما با افغانستان داریم، برای جلوگیری از ورود قاچاقچیان و اشرار، در برخی از نقاط دیوارها، میله‌گذاری‌ها و موانعی درست شده است.

سخنگوی وزارت امور خارجه اضافه کرد: برخی از این موانع چند صد متر داخل خاک ایران و در محل مناسبی گذاشته شده است که امکان کشیده‌شدن آن دیوارها یا موانع وجود داشت. طرف طالبان که مرزبانی را در افغانستان انجام می‌دادند، به اشتباه نقطه صفر مرزی را به دلیل ناآشنابودن تصور می‌کردند که بعد از آن موانع مرز ایران تمام می‌شود و بر اساس این تصور آتش گشوده بودند که نیروهای مرزبان مجبور به پاسخ فوری شدند که متوقف شد.

خطیب‌زاده ادامه داد: بعد از آن دو طرف در تهران و کابل تلاش کردند در اولین فرصت این موضوع به نقطه‌ای برای فهم دقیق‌تر بینجامد که این اتفاق افتاد و الان جانب طالبان به نقاط مرزی آشنایی دارد و برای اینکه در آینده هم پیش نیاید، بین دو طرف خطوط ارتباطی مستقیم گذاشتیم که هرگاه مواردی از این دست بود، فورا بتوانند با هم صحبت کنند پیش از اینکه این اتفاقات بیفتد.

وزیر خارجه ایران هم با اشاره به اتفاقی که در روزهای اخیر در یکی از نقاط مشترک مرزی ما با افغانستان رخ داد، گفت: نیروهای مسلح ما با قدرت این اقدام ناهماهنگ را پاسخ دادند و در وزارت خارجه بر اساس وظیفه دیپلماسی خود، با یادداشت رسمی به سفارت افغانستان در تهران و سفارت جمهوری اسلامی ایران در کابل، اعتراض رسمی خود را به این تعرض محدود نشان دادیم و نیروهای مسلح با قدرت و به لحظه با این عوامل برخورد کردند. البته شرایط افغانستان را درک می‌کنیم، چون هنوز نیروهای مرتبط با هیئت حاکمه موقت، از همسایگان شناخت لازم را ندارند؛ اما اعلام می‌کنیم جمهوری اسلامی در حفظ تمامیت ارضی و امنیت ملی خود با کسی شوخی ندارد.

ادامه از صفحه اول

توافق هسته‌ای و تفکر «لیبرالیستی»!

این تفکر لیبرالیستی خانمان‌سوز است که رنگ و لعاب روشنفکری دارد اما در باطن پوسیده است، منافع ملی را به خطر می‌اندازد» (۱۴۰۰.۹.۷).

۱- با مروری بر اعداد و ارقام، مشخص می‌شود در دو دوره پس از انقلاب، کشور موفق شد تا نزدیک به رقم هشت‌درصدی مدنظر جناب میرکاظمی را در رشد اقتصادی کسب کند: متوسط رشد ۷.۳ درصدی در دوره پنج‌ساله برنامه اول توسعه (۷۲-۱۳۶۸) و متوسط رشد ۵.۸ درصدی مربوط به برنامه سوم توسعه (۸۳-۱۳۷۹). برنامه‌هایی که یکی پس از پایان جنگ و در دوران معروف به «سازندگی» و دیگری در دوران گشایش‌های سیاسی در داخل و خارج و اصلاح ساختارهای اقتصادی در دوران معروف به «اصلاحات» رقم خورد. دو دوره‌ای که سیاست‌های نسبتا باز اقتصادی و سیاسی (لیبرالی!) در کشور اجرا شد و دستاوردهای قابل‌قبولی را هم درپی داشت. سیاست‌هایی عمدتا مبتنی‌بر کوچک‌کردن دولت، متعادل‌ساختن بودجه، خصوصی‌سازی، اصلاح نظام مالیاتی، پیشبرد بازرگانی خارجی غیرنفتی و استقبال از سرمایه‌گذاری خارجی.

۲- عملکرد دولت روحانی (سال‌های ۹۶-۱۳۹۲) که اتفاقا جریان به‌اصطلاح لیبرال یا درست‌تر طرفداران اقتصاد آزاد در آن قدرت بیشتری داشتند، قابل‌قبول و حتی در مواردی سنت‌شکنی تاریخی بود. درواقع در سال‌های ۹۵ و ۹۶ که قرارداد برجام در حد نصفه و نیمه اجرائی شد رشدهای اقتصادی به ترتیب ۱۲.۵ و ۳.۷ و نرخ‌های تورم به ترتیب ۹ و ۹.۶ بود. شعار دولت روحانی در این دوره اقتصاد آزاد و محوریت بخش خصوصی و بهبود فضای کسب‌وکار و البته تداوم غنی‌سازی هسته‌ای طبق برجام بود. به قول خود وی «هم چرخ سانتریفیوژ بچرخد و هم چرخ زندگی مردم» که تا حدی نیز چنین شد و بر همین اساس آرای او در انتخابات دوره دوم (سال ۹۶) از دوره اول (سال ۹۲) بیشتر شد.

درواقع دولت یازدهم توانست با کاهش تورم و افزایش رشد اقتصادی بر رکود تورمی شدید سال‌های قبل غلبه کند و حتی رتبه ایران را در فضای کسب‌وکار از ۱۵۲ به ۱۳۰ کاهش دهد. اما از سال ۹۶ و زمزمه خروج ترامپ از برجام ورق برگشت و دولت نیز متأسفانه به تمام توصیه‌های کارشناسی در تداوم راه آزادسازی اقتصادی و عدم رجعت به سیاست‌های دستوری و سرکوب قیمت‌ها و چندنرخی‌کردن نرخ ارز و محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های صادراتی و وارداتی و... گوش ننهاد و در این باتلاق قدم نهاد و با این تغییر راهبرد و تغییر تیم اقتصادی وضعیت بس ناگوار این چند سال اخیر را ایجاد کرد. درواقع در طول چند دهه پس از انقلاب و حتی در دوره‌های قبل از انقلاب و به‌خصوص دهه ۴۰ که دوره طلایی اقتصادی و صنعتی کشور است، اگر به دنبال نقاط روشن عملکرد اقتصادی باشیم جز به دوره‌هایی برنمی‌خوریم که اقتصاد کشور آزادتر از قیدوبندهای دستوری دولت‌ها و مناسب‌ترشدن فضای کسب‌وکار برای فعالان بخش خصوصی و تعامل سازنده با جهان و افزایش مشروعیت و محبوبیت در بین مردم بوده است. سیاست‌هایی که از سوی دولتمردان امروزی سیاست‌های «لیبرالی» نام گرفته است.

اما به‌راستی سیاست لیبرالی که به‌خصوص اصولگرایان و اعضای کابینه سیزدهم از آن بیمناک‌اند، مگر چه اشکال و ایرادی دارد؟! لیبرالیسم مبتنی بر حقوق طبیعی است و آزادی و امنیت و مالکیت را محترم می‌شمارد. در این مرام و مکتب قوانینی عادلانه است که در عین احترام به حقوق دیگران همچنین امکان زندگی در درون جامعه و همکاری و همراهی دیگران را ضمن حفظ حقوق فردی فراهم می‌آورد. تفکری که در اشکال کلاسیک و نئوکلاسیکش دخالت اختلال‌زای دولت در اقتصاد را مفید نمی‌داند و نقش اصلی را به تلاش افراد خودمختار برای تأمین منافع فردی در چارچوب یک نظم خودانگیخته بازار آزاد و سیاست‌گذاری‌های مشروع حقوقی و قانونی دولت‌ها می‌داند و... بنیان‌های اقتصاد آزاد بر حرمت حق مالکیت، آزادی کسب‌وکار و اصل رقابت نهاده شده است که هیچ اقتصادی را در جهان امروز نمی‌توان نشان داد که بدون این مبانی و البته لحاظ‌کردن ضرورت‌ها و محدودیت‌های درونی هر کشور و ملتی و سیاست‌های بازتوزیعی و... به پیشرفت و توسعه دست یافته باشد. امروز نیز چاره‌ای جز این نیست و بهتر است به‌جای شعارزدگی و نفی دیگران، خود را اثبات کنیم و نشان دهیم که چگونه بدون اصول اساسی اقتصاد آزاد (لیبرال) می‌توان اهداف رشد و توسعه اقتصادی را محقق کرد؟! پیش از آن اما یادمان باشد که زمان برای گذار از توسعه‌نایافتگی بسیار محدود است و فرصت‌ها سخت دیریاب و موضوع هم نه منافع فردی و گروهی کوچک بلکه منافع یک ملت بزرگ ۸۵ میلیونی است؛ ملتی که به قول آقای رئیسی قرار است به عملکرد دولت نمره دهند!